

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Κανονισμός Διασφάλισης Δικαιωμάτων στη Γυμναστική “SAFEGUARDING”

Άρθρο1: Εισαγωγή

1.1 Η Ελληνική Γυμναστική Ομοσπονδία (ΕΓΟ) έχει δεσμευτεί με τη θέσπιση αρχών και κανόνων για τη διαφύλαξη και την προστασία των αθλητών/τριων της από παρενόχληση και κακοποίηση, έννοιες οι οποίες θα αποδίδονται στο παρόν κείμενο και ως άσκηση μη τυχαίας βίας.

Η Ε.Γ.Ο. διασφαλίζει ότι όλοι οι συμμετέχοντες αντιμετωπίζονται με δίκαιο τρόπο και με σεβασμό στην προσωπικότητά τους και αναγνωρίζει ότι η ευημερία των αθλητών/τριών της είναι υψίστης σημασίας και θέτει την εμπιστοσύνη, την ασφάλεια και την ευημερία τους στο επίκεντρο όλων των δραστηριοτήτων της.

1.2 Ο καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη γυμναστική σε ένα περιβάλλον απαλλαγμένο από την άσκηση μη-τυχαίας βίας, ανεξαρτήτου φυλής ή εθνικότητας, καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτισμού, φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, κοινωνικό-οικονομικής κατάστασης, φυσικών/σωματικών χαρακτηριστικών, και αθλητικών ικανοτήτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, κατοχυρώνεται το δικαίωμα όλων των παιδιών, τα οποία ορίζονται ως άτομα κάτω των 18 ετών, να είναι ασφαλή και προστατευμένα από την άσκηση οποιασδήποτε μορφής μη τυχαίας βίας.

1.3 Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν ισχυρές θεσμικές διαδικασίες για τη διασφάλιση και την προστασία των παιδιών από την κακοποίηση, ωστόσο είναι πλέον αποδεδειγμένο ότι οι υψηλού επιπέδου αθλητές/τριες, ανεξάρτητα από την ηλικία τους, είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι σε όλες τις μορφές άσκησης της μη-τυχαίας βίας.

1.4 Η Ελληνική Γυμναστική Ομοσπονδία αναγνωρίζει και υιοθετεί την άποψη ότι η πρόληψη της παρενόχλησης και κακοποίησης στον αθλητισμό απαιτεί μια συστηματική και συντονισμένη προσέγγιση, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, σε συνεργασία και με άλλους φορείς .

Άρθρο 2: Στόχος

2.1 Ο γενικός στόχος των κανονισμών είναι να διασφαλιστούν οι αθλητές/τριες και όλοι οι εμπλεκόμενοι στα αθλήματα της γυμναστικής έτσι ώστε να μπορούν να συμμετέχουν χωρίς το φόβο της παρενόχλησης ή της κακοποίησης.

Οι βασικοί στόχοι των κανονισμών είναι:

2.1.1 Διαβεβαίωση ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι στα αθλήματα της γυμναστικής καταλαβαίνουν και κατανοούν πλήρως ότι όλες οι μορφές της άσκησης μη-τυχαίας βίας είναι απαράδεκτες και ανεπίτρεπτες και για αυτόν το λόγο δεν γίνονται ανεκτές.

2.1.2 Ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης και κατανόησης, έτσι ώστε οποιοσδήποτε μάρτυρας ή θύμα παρενόχλησης / κακοποίησης στη γυμναστική να μπορεί να αναφέρει το περιστατικό εντός ενός προστατευμένου περιβάλλοντος, χωρίς το φόβο αντιποίνων ή αντεκδίκησης.

2.1.3 Εξασφάλιση της ύπαρξης ισχυρού θεσμικού πλαισίου και κατάλληλου μηχανισμού, ο οποίος θα λειτουργεί συντονισμένα, αποτελεσματικά και αποτρεπτικά σε τυχόν περιστατικά παρενόχλησης ή κακοποίησης τα οποία συνδέονται με τη γυμναστική, ανεξάρτητα από το αν προκύπτουν σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο.

2.1.4 Εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων που ελαχιστοποιούν την πιθανότητα περιστατικών παρενόχλησης και κακοποίησης.

Άρθρο 3: Για την ψήφιση του παρόντος Κανονισμού ελήφθησαν από την ΕΓΟ υπ' όψιν τα εξής:

3.1 Η άσκηση μη-τυχαίας βίας περιλαμβάνει όλες τις μορφές παρενόχλησης και κακοποίησης και λαμβάνει χώρα σε όλο τον κόσμο σε όλους τους πολιτισμούς και σε όλα περιβάλλοντα. Στοιχεία πρόσφατων και παλαιότερων περιστατικών παρενόχλησης και κακοποίησης, τόσο σε διεθνές όσο και σε τοπικό επίπεδο αποδεικνύουν αδιαμφισβήτητα ότι δύναται να συμβεί σε όλα τα επίπεδα του αθλητισμού.

3.2 Παρόλο που ο κάθε αθλητής/τρια ο οποίος συμμετέχει σε ένα άθλημα μπορεί να βιώσει την άσκηση μη-τυχαίας βίας, η έρευνα που βασίζεται στον αθλητισμό επιβεβαιώνει ότι οι αθλητές/τριες διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο και ορισμένες ομάδες είναι περισσότερο ευάλωτες από άλλες, όπως οι αθλητές-τριες υψηλών επιδόσεων, καθώς και οι αθλητές/τριες με αναπηρία ειδικά αν είναι παιδιά.

3.3 Ο κίνδυνος παρενόχλησης και κακοποίησης αυξάνεται ιδιαίτερα όταν δεν υπάρχει ισχυρό θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπισή τους. Η θεσμοθέτηση προληπτικών, προστατευτικών και κατασταλτικών μέτρων κρίνεται αναγκαία και μπορεί να λειτουργήσει αποτρεπτικά και προστατευτικά συγχρόνως.

3.4 Η κακοποίηση και η παρενόχληση μπορεί να έχουν σημαντικές μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις στη συμμετοχή και στην απόδοση των αθλητών/τριών, καθώς και γενικά στην ψυχική και σωματική τους υγεία, στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και την ευημερία τους, ιδιαίτερα αν ο αθλητής δεν ήταν σε θέση να αποκαλύψει τις εμπειρίες άσκησης μη τυχαίας βίας ή δεν είχε την κατάλληλη υποστήριξη.

3.5 Όλες οι αθλητικές ενώσεις και τα αθλητικά σωματεία τα οποία κατέχουν σημαντικό ρόλο στην καλλιέργεια των αθλημάτων της ΕΓΟ υποχρεούνται να ενσωματώσουν τους κανόνες μη ανοχής της ΕΓΟ έναντι όλων των μορφών παρενόχλησης και κακοποίησης άσκησης μη τυχαίας βίας, σύμφωνα και με την Κοινή Διακήρυξη της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ) του 2016 για την παρενόχληση και κακοποίηση στον αθλητισμό με την οποία ορίζεται ότι *«εναπόκειται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του αθλητισμού τόσο να υιοθετούν γενικές αρχές για ασφαλή αθλητισμό (...) όσο να εφαρμόζουν και να επιβλέπουν πολιτικές και διαδικασίες για ασφαλή άθληση (...) τα οποία αναφέρουν ότι: όλοι οι αθλητές έχουν δικαίωμα να αντιμετωπίζονται με σεβασμό, προστατευμένοι από μη-τυχαία βίας (...)*»

3.6 Επιπλέον, οι Βασικές Οικουμενικές Αρχές της Σωστής Διακυβέρνησης της ΔΟΕ περιλαμβάνουν τη διαφύλαξη/διασφάλιση από την άσκηση μη τυχαίας βίας. Καθιστούν δε υποχρεωτικό για τους οργανισμούς που ανήκουν στο Ολυμπιακό κίνημα να υιοθετήσουν αυτές τις αρχές, να εφαρμόσουν σχετικά μέτρα και να επιβλέψουν τη συμμόρφωση σε αυτά.

3.7 Η Παγκόσμια Ομοσπονδία Γυμναστικής (FIG) έχει δεσμευτεί στις αρχές του ασφαλούς αθλητισμού και της Σωστής Διακυβέρνησης και έχει αναπτύξει πολιτική για την πρόληψη της κακοποίησης και της παρενόχλησης στη γυμναστική. Απαιτείται, από κάθε Εθνική Ομοσπονδία μέλος της να υιοθετήσει και να εφαρμόσει τη δική της κατάλληλη πολιτική και διαδικασίες, είτε αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τη αντίστοιχη Εθνική Ολυμπιακή Επιτροπή (ΕΟΕ) ή τη σχετική κυβερνητική οργάνωση.

Άρθρο 4: Ορισμοί

4.1 Η παρενόχληση και η κακοποίηση μπορεί να εμφανισθεί με πέντε μορφές, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό μεταξύ τους. Αυτές ορίζονται στην Κοινή Διακήρυξη) της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ) του 2016 ως εξής:

4.1.1 Ψυχολογική κακοποίηση

Κάθε ανεπιθύμητη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένων περιορισμών, απομόνωσης, λεκτικής κακοποίησης, ταπείνωσης, εκφοβισμού, αποδοκιμασίας, ή οποιασδήποτε άλλης συμπεριφοράς, η οποία μπορεί να μειώσει την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και την αυτοεκτίμησή του αθλητή/τριας.

4.1.2 Σωματική κακοποίηση

Οιαδήποτε σκόπιμη και ανεπιθύμητη πράξη - όπως γροθιά, χτύπημα, λάκτισμα /κλωτσιά, δάγκωμα, και κάψιμο – οποιαδήποτε άλλη πράξη που προκαλεί σωματικό τραύμα ή άλλη βλάβη. Τέτοιες πράξεις

περιλαμβάνουν καταναγκαστική ή ακατάλληλη σωματική δραστηριότητα (π.χ. ηλικία, ή σωματική ακατάλληλη προπόνηση, με τραυματισμούς ή πόνο), καταναγκαστική κατανάλωση αλκοόλ ή άλλων ουσιών ή εξαναγκαστικές πρακτικές ντόπινγκ.

4.1.3 Σεξουαλική παρενόχληση

Οποιαδήποτε ανεπιθύμητη και ανεπίτρεπτη συμπεριφορά σεξουαλικού χαρακτήρα, λεκτική, μη λεκτική ή σωματική. Η σεξουαλική παρενόχληση μπορεί να λάβει τη μορφή σεξουαλικής κακοποίησης.

4.1.4 Σεξουαλική κακοποίηση

Οποιαδήποτε συμπεριφορά σεξουαλικού χαρακτήρα, φυσικής επαφής ή όχι, διεισδυτική ή όχι, όπου η συναίνεση εξαναγκάζεται / χειραγωγείται / παραποιείται / παραβιάζεται.

4.1.5 Παραμέληση

Η παραμέληση του προπονητή ή άλλου προσώπου από το καθήκον να φροντίσει τον αθλητή και να του παρέχει προστασία με σκοπό να αποτραπεί ο άμεσος κίνδυνος βλάβης ή η πρόκληση της.

4.2 Η παρενόχληση και η κακοποίηση μπορεί να βασίζεται σε οποιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένων φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, πολιτισμού, θρησκείας ή πεποιθήσεων, φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, αδυναμίας κοινωνικο-οικονομικής κατάστασης, φυσικών/σωματικών χαρακτηριστικών και αθλητικής ικανότητας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ένα μεμονωμένο περιστατικό ή μια σειρά ενεργειών. Μπορεί να είναι αυτοπροσώπως ή διαδικτυακά. Η παρενόχληση μπορεί να είναι σκόπιμη, αυτόκλητη και καταναγκαστική.

4.3 Η παρενόχληση και η κακοποίηση, συχνά προκύπτουν από κατάχρηση εξουσίας ατόμων τα οποία είναι σε θέσεις εμπιστοσύνης, επιρροής ή εξουσίας (θεωρητικής ή πραγματικής) και τα οποία λειτουργούν υπερβατικά και καταχρηστικά σε σχέση με τη θέση εξουσίας ή μη που κατέχουν εναντίον άλλων ατόμων.

4.4 Μερικοί αθλητές/τριες επίσης μπορεί να προβούν σε πράξεις παρενόχλησης και κακοποίησης. Για νέους αθλητές/τριες ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών, η κακοποίηση από συνομήλικους συμβαίνει όταν ένας αθλητής υφίσταται εκμετάλλευση, εκφοβισμό και / ή βλάπτεται από άλλο αθλητή ή ομάδα αθλητών της ίδιας ή παρόμοιας ηλικίας.

4.5 Τα μέσα και οι μέθοδοι με τις οποίες ασκείται η παρενόχληση και η κακοποίηση, ποικίλει και μπορεί να είναι με επαφή, ή ανέπαφα, λεκτική ή και μέσω ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή και με τη χρήση όλων ή μερικών εκ των ανωτέρω. Επίσης μπορεί να περιλαμβάνουν εσκεμμένες πράξεις ή παραλείψεις ή μπορεί να λάβουν τη μορφή της παρενόχλησης/εκφοβισμού/bullying ή ανεπίσημων τιμωριών οι οποίες επιβάλλονται για σωφρονισμό και συνίστανται στην εκτέλεση πράξης που σκοπό έχει να ταλαιπωρήσει, να μειώσει ή να γελοιοποιήσει τον αθλητή/τρια (καψόνι).

4.5.1 Εκφοβισμός

Η σκόπιμη επιθετική συμπεριφορά, η οποία συνήθως είναι επαναλαμβανόμενη κατά την πάροδο του χρόνου και η οποία έχει στόχο να βλάψει σωματικά ή ψυχικά ένα άλλο άτομο ή μία ομάδα.

Η χρήση βίας, απειλής ή εξαναγκασμού για να επιβληθεί η κυριαρχία.

Επιθετική συμπεριφορά με σκοπό να βλάψει ένα άλλο πρόσωπο, σωματικά ή ψυχικά. Η συμπεριφορά αυτή συνήθως επαναλαμβάνεται συχνά και γίνεται συνήθεια. Οι συμπεριφορές αυτές γίνονται εκ προθέσεως, με στόχο την κατάκτηση της εξουσίας.

Ο εκφοβισμός μπορεί να περιλαμβάνει κατ' επανάληψη λεκτική παρενόχληση ή απειλή, σωματική κακοποίηση ή εξαναγκασμό.

Ο εκφοβισμός μπορεί να πάρει διάφορες μορφές όπως:

α) Συναισθηματική κακοποίηση (χαρακτηρισμοί ταπεινωτικοί, βίαιες απειλές, απειλέεγκατάλειψης, κατηγορίες, τιμωρίες κ.α)

β) Λεκτική κακοποίηση (είτε γραπτά είτε προφορικά περιλαμβάνει φραστικές επιθέσεις, βρισιές, ακατάλληλα σχόλια, σαρκασμούς, απειλές κ.α)

γ) Σωματική βία (χειρονομίες, σπρωξιές, ξυλοδαρμούς, καταστροφή προσωπικών αντικειμένων, σεξουαλική παρενόχληση και κακοποίηση)

δ) Κοινωνικός εκφοβισμός (αποκλεισμός, εκφοβισμός σχέσεων, περιλαμβάνει τηφήμη ή τις σχέσεις κάποιου)

ε) Διαδικτυακή κακοποίηση (μπορεί να γίνει με μηνύματα, ανώνυμα είτε επώνυμα, μέσω ιστοσελίδων, κοινωνικών δικτύων κτλ.)

4.5.2 Καψόνια

Καψόνια, είναι γνωστό ότι εμφανίζονται με πολλούς διαφορετικούς τρόπους στις κοινωνικές ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των αθλητικών ομάδων, ως ένας τρόπος ένταξης ενός νέου ατόμου, όταν εισαχθείστην ομάδα ή όταν θέλεια είναι κοινωνικά αποδεκτός από τους συνομηλίκους τους.

4.6 Τόσο η παρενόχληση όσο και το καψόνι μπορούν να λάβουν πολλές μορφές και να περιλαμβάνουν διάφορους μηχανισμούς, όπως περιγράφεται παραπάνω.

4.7 Η παρενόχληση και η κακοποίηση είναι πιο πιθανό να συμβεί σε ένα περιβάλλον όπου η κακή/λάθος πρακτική, η οποία ορίζεται παρακάτω, δεν αμφισβητείται αμέσως.

4.7.1 Λάθος Πρακτική

Πράξεις ή παραλήψεις οι οποίες μπορεί να μην είναι πάντα άμεσα επιβλαβείς, μπορεί ωστόσο να είναι μη συμβατές με τις απαιτούμενες προδιαγραφές ή / και τον κώδικα δεοντολογίας. Μερικές κακές πρακτικές μπορεί να οδηγήσουν σε υποψίες για τα κίνητρα ενός ατόμου, ακόμη και όταν δεν υπάρχει πρόθεση βλάβης. Παράδειγμα επιβλαβούς συμπεριφοράς ενήλικος να είναι μόνος με ένα παιδί, κ.λπ.

Άρθρο 5: Εφαρμογή

5.1 Ο κανονισμός αυτός ισχύει για όλους τους αθλητές, τα μέλη της συνοδείας ενός αθλητή και δεν περιορίζονται σε προπονητές, εκπαιδευτές, κριτές, παράγοντες, ιατρικό προσωπικό και οποιαδήποτε πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της Ελληνικής Γυμναστικής Ομοσπονδίας, όπως διευθυντές, υπαλλήλους, διαχειριστές ή μέλη όπου εργάζονται/εμπλέκονται, συνεργάτες, έμμισθοι ή εθελοντές

5.2 Η πολιτική ισχύει ειδικά για τυχόν περιστατικά παρενόχλησης και κακοποίησης που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ή συνδέονται με τη συμμετοχή σε οποιαδήποτε δραστηριότητα της ΕΓΟ ή συνδέονται με οποιοσδήποτε δραστηριότητες όπου ο συμμετέχων αντιπροσωπεύει την ΕΓΟ.

Άρθρο 6.Ρόλοι και ευθύνες

6.1 Η Ελληνική Γυμναστική Ομοσπονδία αποδέχεται την ευθύνη της να εφαρμόσει τις ρυθμίσεις και τις διαδικασίες για την προστασία όλων των εμπλεκόμενων μερών από την παρενόχληση και την κατάχρηση εξουσίας και θα:

6.1.1 Παρέχει αποτελεσματική καθοδήγηση στα μέλη της για την προώθηση και την εφαρμογή του κανονισμού ενάντια στην άσκηση μη τυχαίας βίας.

6.1.2 Διορισμός αρμόδιου προσώπου το οποίο θα αξιολογεί και θα ανταποκρίνεται στη διασφάλιση της υποβολής των καταγγελιών/αναφορών και καθορισμός αρμοδιοτήτων του προσώπου αυτού.

6.1.3 Ανάπτυξη και εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας ο οποίος καθιερώνει συμπεριφορές και όρια τα οποία όλοι οι συμμετέχοντες, ανεξάρτητα από τη θέση τους, πρέπει να τηρούν.

6.1.4 Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και τα φυσικά πρόσωπα οφείλουν να κατανοούν και να συμμορφώνονται με τον κανονισμό της Ελληνικής Γυμναστικής Ομοσπονδίας, τις διαδικασίες και τον κώδικα δεοντολογίας.

6.1.5 Όλοι οι συμμετέχοντες οφείλουν να κατανοούν και να συμμορφώνονται με την πολιτική, τις διαδικασίες και τον κώδικα δεοντολογίας της FIG, ιδίως όταν αντιπροσωπεύουν την Ελληνική Γυμναστική Ομοσπονδία σε διοργανώσεις της FIG .

6.1.6 Παροχή κατάλληλης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για την αναγνώριση, τον εντοπισμό και την άμεση ανταπόκριση σε σημάδια παρενόχλησης και κακοποίησης.

6.1.7 Ανταπόκριση σε όλα τα περιστατικά ή τις ανησυχίες άσκησης μη τυχαίας βίας και παροχή της κατάλληλης υποστήριξης στα εμπλεκόμενα άτομα, συμπεριλαμβανομένου του προσώπου που υπέβαλε την αναφορά/καταγγελία.

6.1.8 Εξασφάλιση ότι τα εμπιστευτικά, λεπτομερή και ακριβή αρχεία όλων των αναφορών/καταγγελιών διατηρούνται και αποθηκεύονται με ασφάλεια. Εξασφάλιση ισχυρών ρυθμίσεων και διαδικασιών διασφάλισης συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων ιστορικού για την αποτροπή διορισμού ακατάλληλων ατόμων σε θέσεις εξουσίας.

Άρθρο 7: Ενέργειες και συμμόρφωση

7.1 Όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να συμμορφώνονται με την πολιτική και τον κώδικα δεοντολογίας της Ελληνικής Γυμναστικής Ομοσπονδίας και συγκεκριμένα να μην εμπλέκονται, να μην επιτρέπουν, να συγχωρούν ή να αγνοούν περιστατικά παρενόχλησης, κακοποίησης και κατάχρησης εξουσίας, καθώς και να υποστηρίζουν και να ενθαρρύνουν άλλους τους συμμετέχοντες που αναφέρουν αντίστοιχα περιστατικά άσκησης μη τυχαίας βίας.

7.2 Κάθε εμπλεκόμενος που έχει λόγο να πιστεύει ότι κάποιος άλλος υφίσταται παρενόχληση ή κακοποίηση που συνδέεται με το ρόλο τους στο άθλημα έχει καθήκον να το αναφέρει στην Ελληνική Γυμναστική Ομοσπονδία.

7.3 Η μη συμμόρφωση με την πολιτική και τις διαδικασίες θα διερευνάται και μπορεί τελικά να οδηγήσει σε πειθαρχικά μέτρα κατά των εμπλεκόμενων.

Άρθρο 8: Παρακολούθηση και Αναθεώρηση

8.1 Ο κανονισμός αυτός θα πρέπει να αναθεωρείται για να εξασφαλιστεί ότι συνεχίζει να ανταποκρίνεται στις ευθύνες που έχει η ΕΓΟ ως Εθνική Ομοσπονδία Γυμναστικής και να αντικατοπτρίζει τυχόν σχετικές αλλαγές στο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται.

Ο Κανονισμός Διασφάλισης Δικαιωμάτων “SAFEGUARDING” στη Γυμναστική, εγκρίθηκε κατά την 1^η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Γυμναστικής Ομοσπονδίας, της 25^{ης} Ιανουαρίου 2022, με αριθμό απόφασης Νο 37.